

23. gada-gahjums.

Maksa ar pēcuhītīšanu
par pasti:
par gadu 1 rub. 60 lāp.
" pufgadu 85 "

Maksa bez pēcuhītīša-
nas Rīga:
par gadu 1 rub. — lāp.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnēšti 30 "

Mahj. v. teek iſdohs festi-
deenahm no p. 10 fahloht.

Maksa
par fludinaſčanu:
par weenās flejas fmalsu
rafstu (Pettii) - rindu, jeb
to weetu, to tāhda rinda
eenem, maksa 10 lāp.

Redakcija un ekspedīzija
Rīga,
Ernst Plates bīlschū- un
grāmatu-drušlatawā pē
Pehtera basnizas.

Mahjas weesīs.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaschneels un apgahdatajs.

Mahjas weesīs iſnākt ween reis pa nedelu.

N. 33.

Sestdeena 19. August.

1878.

Rādītājs.

Jaunakahs finas. Telegraſa finas.
Gelf chīmes ſinās. Keiſers aibrauzis. No Rīgas: Keiſareenes
pateigības iſfazīſčana. No Drūveenā: iſſtaidrojums. No Chrgleem: at-
bilde. No Rāntās: tureenās buhſčana. No Augſch-Kurſemes: ūhdības.
No māltas pluhdīnasčanas. No Dohbeles: meiſta preeſchneels. No Tehr-
patas: labības augſčana. No Peterburgas: Viſu augſtās pauehle u. t. pr.
No Kralovas: nelažības. u. t. pr.

Beelikumā: Brūnīneels Rūno. Graudi un ſeedi.

Jaunakahs finas.

No Rīgas. Kā no dīrīd, tad teek iſfchoht ihpascha komiſija ee-
zelta, kas vahrfpreedīſchoht, kahdas nodohſčanas literateem
(mahzītas fahrtas vihreem) buhlu jamalſa. Pee ſchīhs ko-
miſijas peedereſchoht ſchahdi lungi: general-lonſuls Deubners,
konsulentis C. Bornhaupts, kaufmanis Rudolfs Kerkowius, we-
zakajs Stida un direktors Schewders.

No Widſemes ſeemela puſes teek Tehrpatas awisei ("N.
D. 3.") tā ſinohits: „Lai gan no walības puſes zaur li-
kumu nosazījumeem ir aifleegts, linus tāhddos uhdendos ee-
mehrkt, kur ſiwi eefchā, tad tomehr minetā apgalā daschās
weetās ſchēe likumu nosazījumi tikai reti teek iſpilditi. Kad gax
Vahles upi eet, tad preti nentahk wiſ ſkaidrs gaifs, bet ſmir-
doſčha fmaka, jo wiſut atrohnahs upitē lini eemehrkti. Kā
prohtams, tad zaur to uhdens palizis par wiſai nebruhkejamu
(to newar dīrīd) un ari jadohma, ka Mehtrās upē uhdens zaur
to teek wairak jeb masak padarihts netihrs. Bet kad jaw tu-
walee muſchturi ſawus linus upitē leek mehrkt (kuzeem tat-
ſchu wajadsetu wehl us tam uſluhkoht, ka masak mahzīti lau-
dis tā nedara), tad gan newar brihnotees, kad ſemneeki to
paſchu dara? Tas gan wiſvahrigai labllahſčanai nahtu par
labu, kad ſchinī leeta peenahkamas teefas ſtingraki uſluhkoſu,
tiklaſ muſchturus kā ari ſemneeki.

Tas ari noteekoht Jaunjelgawas un Zehfu kreisēs un ne-
kahdi nosazījumi ne-efoht iſlaisti jeb nekas nenoteekoht, kas to
aifleegtu. Noschelholjama leeta, ka laudis negrib un negrib
pee tāhs atſhīſčanas naht, ka lini upēs un tāhddos uhdendos,
kur uhdens teek nemts waj preefch zilwekeem jeb kusto-
neem, newar mehrzami. Zaur linu mehrkſčanu neween uhdens
teek ſamaitahts, bet ari gaifs ar nelahgeem twaiceem pildihts.
Kad laudis reis atſihtu, kas paſcheem preefch ſawas labllah-
ſčanas jadara, un negaiditu, lihds wini us tam ar ſtingreem
tikumeem un pahrlahpſčanas brihdi zaur ſtrahpehm us tam
leek preefpeesti!

No Kelnes. Kā no tureenes teek ſinohits, tad tai 14tā
Augustā pulksten dewindos no rihtā bijufe lohli ſtipra ſemes
tribzefčana, kas kahdas trihs ūkundes pastahweja, no ſemes-
tribzefčanas daschōs namōs krabſniſ ſagruwūſčas.

Ari is zitahm Reimes apgalala pilsfehtahm naht ſinas
par ſemes-tribzefčanu ap to paſchu laiku. Barmes pilsfehtā
bijā tribzefčana tāhda, ka augſčas tāhſčās galdi un ſlapji
kustejahs, us lohgeem buhdamas leetas nokrita, namu geh-
weli ſchuhpojahs un nami tika us augſchu pazelti un atkal
us ſemi laifti.

Is Dortmundes pilsfehtas teek ſinohits, ka tur ſemes-trib-
zefčana bijuſe pulkstens 9 un 7 minutes.

Uj kahda leelaka ſlahde zaur ſemes-tribzefčanu notiſe,
par to newar nekas wehl ſinohits.

No Londones. Kā laſitojeem ſinams, tad Anglija Zipe-
res falu nehmuse ſawā pahrwaldisčanā. Vahr to tagad
kahda Anglii awiſe paſneeds ſchahdu ſinu: Angli, Ziperes
falas pahrwaldisčanu uſnemdam, wiſu pirms aistureja krohna
kāsi, lai waretu walſis deenastneekem peenahkamas algas iſ-
makaht; tad tika iſlaista pauehle, ka wiſeem Ziperes falas
eedſhwotajeem ja-ataemoht kara-eerohtſchi. Weena ihpascha
komisija tika nosuhita us Baſo, kur kahdas ſlepklawibas iſ-
meklejamas un ſlepklawas noteefajami. Tad atkal zita ko-
misija eezelta, kas ſemes-buhſčanu kahrtihā eegrohſa. Turku
likumi teek atzelti un Angli likumi teek eeweli.

No Montenegro. Kā no tureenes teek ſinohits, tad naids
par Podgoricas atkal ſtarp Montenegroſcheem un Turkeem
faſehlees. Montenegro ſataifahs us karu. Is Italijas ir
atvejtas flintes, kara mantas, leelgabali un ehdamas leetas.

No Serajewas. Austreeſchi, Serajewu eenemdami, eeguwa
6000 flintes un ſawangoja niſamus, rediſus un baſchi-bo-
ſukus. Wairak nemeerneeku pulki tika ſakerti. Pee Moſta-
ras Austreeſcheem padewahs 4 wiſneeki 154 rediſi (ſaldati).
Pee Brodes bijā lautinsch tai 14 tā Augustā. Ari pee Klū-
tſchās bijā Austreeſcheem fadurſčanahs ar nemeerneekem. Ši-
fakas ſinas wehl truhſti.

Telegraſa finas.

No Londonas, tanī 17. Augustā. No Konſtantīnopeles
us Londoni ſinas atnahkuſchi, ka Angli konsulis un Lazi, kas
bijā nobohmajusčas ſcreewi ee-eefčanai Batumā pretotees, zaur
Travesuntes gubernatora un patriarcha preefchā likſčanu ir
apneymuſčees, wairs nepretotees, ja ſcreewi Batumā ee-ees.

Geschäfes finas.

Muhfu augsts kungs un Keisars aibrauza us Keimas pufalu. Keisara Majesteti pawada Keisara pilis (pagalma) ministeris grafs Adlerbergs, kara-ministeris general-adjutants Milutins, general-adjutants Wajekows, general-adjutants Rilejews, general-majors Saltikows, pilis-ahste Bottlins, walssekretieris Hamburgers un Wahzu generalis v. Werder.

No Rigas. Widemes schandarmu pahrwaldneeks, general-adjutants Andrejanows, ir us 2 mehnetscheem atlauschau da-busis aibraukt us ahsemehm.

— Miruscha 29tahs kahjineku diwissijas komendata, general-majora Schwanebacha weetā ir eezelts lihds fchim biju-fchais 11tahs reserwes kahjineku diwissijas komendants general-majors Werners.

— Muhfu Augusta Keisareene ir pawehlejuſe, Rigas Alek-sandra dahmu komitejai issfazit pateizibu par komitejas ruhpigu gahdachanu preefsch eewainoteem un flimeem kareiwejem.

No Druveenās. Kahds „Zepku Stihpneeks“ lga ka „St. Pawlis“ aibstahvis „M. weesa“ f. g. 28. numr. nehmee manam attaifnoschanas rafstam, 25 numr., pretotees un israhdahs ar „St. Pawlis“ lgu var weenu perfonu. Winſch te gar grunteezibū runadams steidsees wahrdus pahrgroſſt „nepareiſi“ par „greiſi“ mainidams. Tad norahda mani us grunteekeem, kur es — ka winſch zeroht — drohſchu ifflaidroſchanu dabuſchot, ka efoht gan „daschē“ pawifam nomafajis. Ne, nel! tas man naw waijadfigs, Juhs tik „zerat,“ „bet es to, „finu“ un finaju turpmāk ka Juhs fawu rafstu bijat kloja laiduschi, ka „naw“ ne weens pats wehl. Tad Juhs falat, ka es par fa-eefchanas parahditaju johzigi stahstoht. Buhtu gan „3. St.“ johzigi, tad es ween buhtu stahstijis, bet Juhs paſchi pirmak tohs johkus stahstaht, fazidami: ka minetā zeemā nobraukuschi wiſu pirms skatijschees pebz fa-eefchanas mahjas, bet nelur newarejuschi tahdas eraudſift, kur buhtu warejis fa-eefchanas tureht, tad steiguschees prafift „kur fa-eefchanas atrohdahs?“ Waj tas now pahral johzigi? — fwehtdeena kā laudis pulleem us fa-eefchanu dohdahs un kā tahdejadi minetā zeemā ee-ejot latram ažis kriht, tad Juhs „3. St.“ to newarat bes prafishanas un rahdifchanas eraudſift. Tad to paſchu, ko jums parahda, Juhs no fchkuhna newarat ifſkirt. Otreis rafstoht Juhs falat, ka us pirmo ažu usmeteemu tahda ifſkatoees. Tad jaw nu finams, ka us ohtro ažu usmeteemu tahda ne-ifſkatees wiſ!

Par Druveneschu balsigu dseedachanu runadams „St.“ tagad faka (nepareiſbas usrahbidams!) ka dseedatajus wadijis newis fainneeks ka es to fakoht (?), bet „ihpaschi kahds wehl gluschi nepilnigs tai mahksī un bes kahda preefsch tam deriga instrumenta.“ Ja bes kahda deriga instrumenta war dseedachanu wadiht, tad waijaga jaw labam tahs mahkfas ſapratejam buht. Tad „3. St.“ pahrgreſch to wahrdū „labprahiti“ var „labprahitige.“ Tahtak winſch teizahs ka newaroht ſapraſt, ko es runajoht ſawā rafstu no „kohra un no kohra libdsbeedra.“ Ja, es ari „3. St.“ newaru ſapraſt, kur Juhs ſchohs wahrdus mana rafstu laſijschi? es tikai tikū minejis to, ka Juhs bijat rafstijuschi, ka tikuschi no „kahda drauga“ un tad no „kahdeem kohra libdsbeedreem“ pe Dr. p. ds. kohra eewesti“ ieb „eeluht“ un faziju, ka kahdu „pag. dseedataju“ (ieb ka Jums labal patihk „pag.

ds. kohra) Druveenā naw, ko ari tagad faku. Par Juhs draugu, kas Juhs eeluhdsis, es ari nesinu nela fazit, jo nesinu, kas winſch tahts ir. Na ar to eeluhgschanu ifſlau-fchais ari ta ſwefchadi, jo eeluhgts ſwefchineeks tad teek pa-pasifstams darihts, bet ne-eſmu ne kā dſirdejis tahtdās reisēs kahdu „Stihpneela“ lga minoh.

Buhde.

B. fungam no Chrigkeem par atbildi. Gesch Mahjas weesa Nr. 31 no 5. August ſch. g. rafstat Juhs zeentija ns kungs par tahtpeem, kuri ſchini gadā muhfu druvahm uſci-tuſchi — dohmadami, ka ſchēe tahtpi no maseem kulaineem, kuri leeleem bareem, ihpaschi pebz faules reetefchanas gaſu pilda, zelahs — tohs tahtpus par „hypera“ no fauldam, us kam man tad Jums ja-atbild ir, ka tohs tahtpus newis par „hypera“ bet „plussia gama“ nofauz, kuri no weena taurina ſchēras zelahs, kuri pee nahts taurineem peeder, us kuru ſpahrneem abās puſes weens baltuminfch, kuri ſchē Greek-burtam „gama“ lihdsfigs, redsams, tadehl ar wina ta tahtpa wahrdas, „plussia gama“ un newis „hypera“.

Pebz manas isprohiwefchanas teek ſchēe tahtpi (Raupen) eefsch 5—7 drenahm no melnas ahdas (Carve), eefsch kuras tad wint paleek (Wippe), pahrvilkti un pebz 9 drenahm is-nahk no ſchihis minetas ahdas, kura to tahtpu eefsch ſewis, lihds wina pahrwehrfchanai tureja, vilnigi ifgatawojees taurinfch, kura uſflats no galwas, azim, deguna puhezi lihdsfigs.

Mans weenigs noluhs eefsch ſchī rafsta ir tas, katu Mahjas weesa laſitaju, it ihpaschi wiſus ſemkohipus ar to riktiqū lateini wahrdū augſcha mineta tahtpa pasifstamus dariht.

August Leijing.

No Ramkas pagasta. Pee mums lihds ſchim wiſi lauki kuploja jauki un katra araja ſirdi eelihgfmōja preeziga zeriba us labu plahwumu, lai gan bes bailehm nebijam, kā dſirdejam no ziteem kaimini pagasteem behdigu faulſchanu deht linu tahtpeem, kuri ſchētan leelu ſlahdi dara, bet mehs efam no wineem ſargati. Seens pee mums bij leelakā mehrā audis ka pehn gadā un ari labā laikā fanhemam, no kam redsams, ka par lohpu baribu nebuhs jaſuhdsahs ſchini gadā. Linus ſteidsam pluhkt, kamehr winu eengaidneeki naw eeraduſchees. Bet pee ta wiſa laba newaru aismirst nepeaminejis to, kas muhfu zeribas ifrauzeja, jo 28tā un 29tā Jult usbruks falna, kura kartupeleem leelu ſlahdi darija un daschās weetās ari druwās maitaja; bet mehs to waram pazeest, jo naw ſlahde leela. Beidoht lubdu mihlo Mahjas weesi wairak ſelteniſchu wahrdā, uſnemt ſho attaifnoschanohs pret Dr. L. usbrukumeem M. w. Nr. 24, kur winſch rafsta par Jaun-Beebal-gas lihku paglabafchanu, ka ſchēe teekoht no meitahm bes gala dseedahs pebz paglabafchanas un ka tas zits nekas ne-efoht ka pakahveens us lepnibas stahwohki, ka lai ziti dſirdejami fazitu: oh! ka meitene ari mahk meldinu uſnemt un tas wairak noteekoht pebz mohdes, ka waroht fazit, ne pebz ſirds kahrofchanas, jo daschā ſeedoht, bet nefaprohtoht pats ſo ſeedoht. Un pebz ifſala to wehlefchanohs, ja kahds ko gri-betu dariht pee eepreezinaſchanas, tad to waroht dariht zitut zitadi. Ka bes gala neteek pee lihka apglabafchanas dseedahs, to es dohmaju newaijaga attaifnoht, jo zeru, ka ziti wiſi to ſapratihks, ka bes gala nemas newar dseedah. Nepeellahtohs art tuhliht var lepneem fault, kā bes ſkohlotaja klahbuhfchanas kahdu behru ſeefmu ſeed, kas neweenam naw tik nevatihkams trohfnis, ka buhtu laika rafstos japeemin. Pebz manahm dohmahm nemas nedrihkiſ ſeedachanu aifseegt pee

suwu mihlu kapeem un ari newaijaga pehz. Ds. f. wehlescha-
nahs dariht, un eet no kapa probjam un melleht zitur un zi-
tadi apmeerinaschanu, jo kapi ir ta mihlaaka weetina preefch
ta, kusch peemin sawus mihlohs aissgahjuschohs un ihpaschi
apglabaschanas stundā jaw newaijaga zitas weetas melleht.

Let gan buhtu aisseedsams tas: fchē ir ka eradums kad
pehz beigteem Deewa wahrdeem fanahl leels pulks jaunu lau-
schu kapōs un tur īmejahs un tehrse par daschadahm leetahm
un trauze nofkumuschohs böhreneekus, kuri wehl atwadidamees
no fawa mihla, daschas dseefminas nodseed.

P. M. r. n.

No Augsch-Kursemes. No tureenās nahk behdigas finas,
ka pehdeja laikā Kursemes augschgalā teek basnizas opsgatās
un aplaupitas. Tschetrpadsmit deenu laikā tur trihs basni-
zas aplaupitas: katolu basniza Swentē, luterā basniza Laskōs
(netahli no Zalowkaš dselſezela stanžijas) un katolu basniza
Flusſie. Flusſies basniza ir ta aplaupita, ka tanī wairs ne-
war ne Deewa kalpoſchanu nocireht, jo wiſas basnizas lee-
tas ir nosagtas, kas lihds tubkstoſchu rubleem makſajoh. Šh-
paschi Flusſies basnizas opsgatās ir eewebrojama, tapehz
ka Flusſie ir aprinka pilſehita, kur deesgan jautra dſihwe.
Leekahs, ka ſchē pastahw kahda leelaka saglu banda un tapehz
buhtu ar saldateem janahl valihgā. Us lauschu valihdibū
waroht mas zereht, tapehz ka blehſchi mehds teem ar sahdi-
bahm atreebtees, kas valihdsejufchi tohs apzeetinaht. Bet no-
seedsneeki eet wehl tahlaki. Ir notizijs, ka tee, ar pistolehm,
rewolwreem, nascheem un ziteem eerohſcheem iſriblojuschees,
krohgōs eegahjuschi, ir krohdſineekus preeſpeduschi, lai teem
dohdoht par welti dſehrt. Bet tagad naftis wehl naw garas
un tumſchas. Ja tas ta us preefchū eet un ja ne-idohdahs
zaur stingreem lihdſekeem noseedſibahm padariht galu, tad lohti
baſilgas leetas gaidamas, kad naftis paliks garakas un tum-
ſchakas.

No Jelgawas. Leelupes deputata malka nahk wehl par-
tijas il deenas it lehnitinaam klohtu; uhdens ir atkal gluschi
ſafihjis, malkai ir gruhta atpluhdinaschanahs; ari ar strikeem
un tauwahm wehl jaopeepalihds pavilkst; ir kahdas 3000
afis upē; ar to pa-ilgu atpluhdinaschanahs ir laba teefā
malkas upes dibinā paſlikuſe; ta nu teek gan ſwejota us
augſchu, bet ir tad wehl dauds pagahles paleek dibinā, ko at-
kal manigee upmalneeki pehzak rauga ar ſekſcheem uſſweiſoht.
Waktneeli zaur pagauſako atplohoſchanu warehs til warbuht
Augusta mehnescha beigahm wiſu ſawahlt un afis ſakrāt
un tadeht ſchim brihscham wehl nemas newar finaht, zil ſcho-
gad malkai ta takſe ſtahwehs; tad dohſim finaht, kad
io iſſludinahs.

Behrna gada behrnu un alſchau malkas afe malkaja us
platſcha 18 rubli bes peewefchanas; ta jaw nu ir wiſa
iſpirka; gaida nu wiſi ar ilgoſchanohs us jauno malku, bet
jauna malka laikam pazelſees gan dahrgala, tapehz ka pate
atplohoſchanu un iſwilfſhana ſhogad malkahs wairak nau-
das; jo malkas iſwilzejeem pee kraſta lihds ar uſtrauſchanu
malka 80 kap. par deena; malku well ahra gan areſtantī,
ſaldati un Turki, gan ari Latweefchu ſtrahdneeki. (L. A.)

No Dohbeles. Kā no tureenās teek ſinohts, tad Kursemes
gubernijas pohrwalde apſtiprinajuſe par Dohbeles meifta preefch-
neeki Dawidowſki fungu un par wiſa weetneeki tureenās
nama ihpaschi neeki Nedlin f.

No Tehrpatas. Par ſchī gada plauju Tehrpatas brugu-

teefas aprinki teek „N. D. 3.“ rakſtīhts, ka rudsu plauja
jaw ir nobeigta, bet zif graudu pa-audſis, wehl naw finas
eefuhtitas. Wafareja ſtahw pa leelakai dalaſ wiſur labi,
tikai ka weetahm meechi Juli mehnesti no falnahm apſkahdeti.
Tapat ari kartupeli, lini un ſirni eegulnōs daschās weetas no
falnas zeetufchi. Seens ir noſlauts un ar rafchojumu war
ar meeru buht. Linu-tahrpi ir ari daschās weetas Tehrpatas
aprinki lohti leelu ſkahdi pee lineem un ari pa dalaſ pee
ſirneem nodarijuſchi. Techelſeras un Nokojas pagastos pawi-
fam 550 puhra weetas linu nomaitatas.

No Peterburgas. „Waldibas wehſneſis“ iſſludina ſchahdu
Wiſu-augſtako akafu;

Behdigā laikā notikuschaſs poliſiſkas noseedſibas, pretoſcha-
nahs pret waldbas-wihreem un dauds zitas nekahrtaſ, kas
pret amata-wihreem iſdaritas, leezina, ka ſchē pastahw kahda
ſlepene laundaru ſabeedriba, kas falpo ſozial-demokratu un
zitahm ſkahdigahm mahzibahm un zibnahs wiſu waldbu ap-
gahſt. Schee laundari atmet wiſu likumigu ſahrtibu, ihpa-
ſchuma drohſchibū, familijas ſaweenibas ſwehtumi, pat tizibū,
nebihſtahs, kad tee grib ſawus noseedfigohs mehrkus panahs,
ne no ſahdeem lihdſekeem, zif negehligi un netikumigi tee ari
nebuhtu, un trauze zaur pohtdrohſchahm un ſlepeneahm uſ-
brukſchanahm no waldbas eezeltu amatu-wihru drohſchibū,
kureem tas ſwehtas uſdewums ir uſtizehts, walſis eedſihwot-
ajus apſargaht un ſchēem ſkahdigeem, noseedſigeem zenteeneem
pretotees. Schahdu noseegumu daudſkahrtiga atgadinaſchana
pagehr, ka nekaweoht jaekerahs pee tahdeem noſazijumeem,
pehz kureem noseedſibas ahtci un ſtingri noſohdamaſ. To ee-
wehrodami, Mehs atrohdahm par derigu ſchahduſ noseegu-
muſ us kahdu laiku nodoht kara-teeſahm, kas teefahs pehz
likumu noſazijumeem, kuri dohti preefch kara-laikem. Ta-
pehz Mehs pauehlahm, augſham mineiſis atgahdijumōs tah-
duſ, kas apſuhdſeti, ka tee pret waldbas wihreem ar eeroh-
tſcheem pretojuſchees jeb kareiweem, poliſijas wihreem un it
ihpaschi amata-wihreem pee jeb deht amata darifchanahm uſ-
brukſchi, tiſlihds ka ſchahduſ noseedſibas no ſlepławibas jeb
ſlepławibas mehginajumeem, eewainoſchanahm, ſippreem ſitee-
neem un degſchanas bružes pawaditas, — tahduſ nodoht
kara-teeſahm deht noteefachanas pehz teem likumeem, kas
dohti preefch kara-laikem, un deht ſtrahpes noſazijchanas
pehz kara-ſtrahpes-likumu 279. art. iſd. no 1875. g. Tas
jadara ar wiſeem noseedsneeki, kas lihds ſchim tee-
ſahm wehl naw nodohts.

Kā „Hoboe Bremer“ dabujuſe ſinaht, tad nelaika
Mesenzowa weetā tiſchohſt par ſchandarmu preefchneeki un
Keisara Majestetes kanzelejas III. nodakas pohtwaldneeki ee-
zelts general adjutants Albedinſki, ſenakais Baltijas general-
gubernators.

No Peterburgas. Peterburgas eedſihwotaji augſtam ſun-
gam un Keisaram laiduſchi padewibas-rakſtu, kuru ſchē ſaweeim
laſitajeem paſneegſim.

Wiſuſchelhigakais Kungs un Keisars! Ar dſtu ihgnumu
Peterburgas eedſihwotaji ſanehmufchi to ſiru par ſafohdito
ſlepławibū, kurai Keisarikas Majestetes general-adjutants,
ſchandarmijas pohtwaldneeks, Mesenzows ſritis par upuru.
Kai ſlepławas un wiſu diſnekti ari buhtu bijufchi kahdi biju-
ſchi, Peterburgas eedſihwotaji wiſus uſluhlo ar dſtu ihgnumu
un ja par nelaimi ſlepławas peederetu pee ſchēejenas eedſi-
wotajeem, tad tee wiſus iſſala par iſſumteem. Bet ja ſlep-

fawas rohka ne wis pret pafchu nonahweto, bet pret waldibas waras weetneelu kluwa pazelta, tad Peterburgas eedish-wotaji steidsahs issfazih un Juhu Keisarifkai Majestetei nolikt pee kabjahn to leezinachanu, ka wini ari ne azumirkli fawā ustizibā naw fchaubigi, bet ar wifeem spehleem un pat upurus netaupidami pedalahs tanī wifpahrigā zihniachanā pret noseeguma darbeem, kas noteek ar to nodohmu, lai likumiga kahrtiba kluhtu pahrkahpta."

Muhfu Rungs un Keisars par fcho ustizibas-rakstu paueh-lejis pateizibu issfazih.

Muhfu augstais Keisars nupat ir suhtijis 3 augustus virsneekus, no kasaakeem pawaditus, ar weenu Keisarifku rakstu pee Afganistanas waldineeka. Afganistanas walsts ir ta seme, kas Afgā atrohnahs starp Anglijas Indijas un Kreewijas rohbeschahm. Saprohtams, ka jaw labu laiku Angli wifadi nodarbojahs, ka waretu few fcho Afganistanas walsti drohsci par draudfigu padariht, jo tee sin, kad Afganistana mestohs us Kreewijas yusi, ka tad ir gan Anglijai ke baiditees, jo tad Kreewija ar weenu fohti war Indijā ee-eet. Anglija tik fo isdsirdufe, ka Kreewu Keisars ar mihtu rakstu apzeemojis Afganistanas waldneeku, grib ari no fawas (prohti Anglijas) yufes Afganistanas waldneekam fawu fweizinachanu suhtih; bet buhs warbuht par wehlu. Afganistanas waldneeks Kreewu fungus usaehmis us to laipnako, wineem par gohdu Kabulā turejis leelu smotru (pahrraudsibū) par fawu kara-spehku un ar weenu no faueem augstakeem fulaineem nosuhtijis lohti draudfigas atbidas pee Kreewu Keisara un ari pee Turkestanas generalgubernatora.

No Krakowas. No Krakowas gubernijas pahrvaldibas ezelta pahrraudsibas komisija preefch zeetumu pahrluhkochanas ir atradufe, ka no semakeem deenastneekeem lohti dauds nekahrtibas padaritas. Kā „Golofs“ sino, tad dohmajams, ka ari zitus zeetumus fchini gubernijā drihsumā pahrraudsichoht.

Ahrsemes finas.

No Wahzijas. Wahzijas Keisers tai 12tā Augustā nobrauju us Gasteinu. Pahr Keisera wefelibu runajoht jašaka, ka Keisars, trihs nedekas Teplizē ahrstedamees, tik tahlu atwesejoees, ka winch wareja us Gasteinu braukt. Kreifa rohka, kas bija eewainota, ir pilnigi wefela un gandrihs tik pat lunkana kā senak. Keisars isskatahs spīrgts un wefels.

Pahr Bismarka farunachanahs ar pahwesta suhtni Massellu jaw ihsumā finojam isgahjufchā numurā; tagad waram plafchakas finas pafneegt. Kahdam awišchu finotajam isdewahs ar pahwesta suhtni Masellu runaht un Masella wi-xam teizis, ka winch ar Bismarku farunadamees negrubejis nekahdus nolihgumus nosleht, bet tikai fawas dohmas pahrfchahdu nolihgchahu issfazih un ari Bismarka dohmas pahrtam dīrdeht. Tadu dohmu ismainischana efoht tas pirmais fohlis us falihgchahu, bet tas pirmais fohlis efoht ari tas gruhtakais. Tas efoht weegli faprohtams, ka islihgchana starp Wahziju un pahwesta waldibu, kas 7 gadi stahw naidā, naw tik weegli panahkama. Jaw ilgu laiku Bismarks wehlejees fchahdu farunachanahs un tagad ari pahwests to atsinis un tā tad mineta farunachanahs notijs. Wahzijas waldiba un pahwesta waldiba atsinuschas, ka islihgchana waijagoht, jo zaur fchelchanohs un strihdineem tiklab katoju basnizai kā ari Wahzijas walstei notijs.

tuje skahde. „Es esmu,” tā Masella teiza, „fcho usdewunu ar preeku usnehmis un ispildijis.” —

Ši fchihs finas redsams, ka tiklab Wahzijas waldiba kā ari pahwesta waldiba grib fawu fchelchanohs un strihdinus beigt.

No Spanijas. Weza Lehnineene Kristine ir nomiruse. Miruse Lehnineene Kristine ir tagadeja Spanijas Lehnina Alfonso mahtes mahte. Wina bija 1806. gadā dīsimufe un winas tehws bija Neapeles Lehninfch Franzis. 23 gadus weza buhdama wina apprezeja Spanijas Lehniniu Ferdinandu un 4 gadus laulibā fadishwoja, jo 1833 fchā gadā nomira winas laulatais draugs, Lehninfch Ferdinand. Tad wina usnehma Spanijas waldischanu fawas meitinas Isabellas weetā, kas pehz tehwa nahwes bij mantojuše Spanijas trohni. Spanijas waldischanu wina wadija 10 gadus. Pa fcho laiku winai bija dauds gadus jaksaro ar fawa nelaika wihra brahli, prinji Kahrli, kas gribēja preefch fewis Spanijas trohni eeguht. Winu preefitejus nofauza par Karlsteem, tapat kā wehlak Don Karlofa preefitejus nofauza par Karlsteem, kuri libds ar faueem asins-darbeem wehl deesgan laftajeem buhs atminami. Wina, prohti Lehnineene Kristine, ar brihwprahfigo partijas palihdsibū pahrvareja fawus pretineekus Karlstus. Wehlak wina fahla tik flifti waldiht, ka wina no Spanijas tika israida. Zahds pats likens bija japeedishwo winas meitai Isabai, kas pehz winas tila par Spanijas Lehnineeni eezelta, bet wehlak padsihta, kā tas laftajeem deesgan finams.

No Parisē. atnahkuschas finas, ka tur buhschot ministru pahrgrofchana. Kahda fchi pahrgrofchana buhs jeb ar ziteem wahrdēem fakoht, kahdi ministeri tiks atzelti, to wehl fchim brihscham nesina. Kā dīrēd, tad Gambeta tekoht no fawas partijas us tam speests, lai pret tagadeju ministeriju strahdajoht. Waj winam isdohfees fawu mehrki panahit, kas wehl janogaida.

Latweeschi pee Darba!

Kara-trohfnis aplukis, meera pulksteni swaniht swana! Tadeht ari jautraka kustefchanahs ir manama, kura fohla nahlamibai doht meera-loika anglus baudiht. Dauds fabeedribas rihlojabs us fapulzehm, un daschas jaw fawus spreedumus isfludinajuschas. Zik mums finams, tad nahlofchā wafarā Juni mehnefī Atigā buhs leelas fapulzes kā is fludinajumeem finams, fchē taps isrihkota lauk-faimneebas istahde; un kā prohtams taps ari fapulzes noturetas, kurās dohmas issfazis un pahrspreedihs par laukfaimneebas weizinachanu.

Kā dīrēdams, tad ap to pafchu laiku tapschoht ari Latweeschu dseedačhanas fwehli isrihkoti un isrihkotaji buhschoht gahdahit par fapulzehm, kurās Latweeschu walodā warehs dohmas issfazih un pahrspreest par laukfaimneebas un wehl jitu derigu noluhku weizinachanas. Tadeht laiks jaw buhtu dohmas issfazih, us kām mums Latweescheem deretu fagatawees preefch nahlamahm minetahm fapulzehm, un kas jo eewehrojami wajadfigs pee mubfu dīshwes labklahfchanas weizinachanas. Eewehrojumi ir daschadi. Wehlejat man fchē kahdus eewehrojumus ushmeht, un par teem fawas dohmas issfazih.

Semkopiba: Semes strahdaschanas pahrlabofchanas; lohplohpiba (mohderneebiba); tirgochanas; naudas-srahtuves, juhneebiba (lugneebiba) un amatneebiba.

Schee ir preefschlikumi preefsch mantas wairofchanas.

Tagad pehz fahrtas par satru preefschlikumu fo pefshmeeschu:

1) Semkohpiba. Semes pahrlabofchana pa dala gan no dascheem japo tohp eevehrota jun kohpta; bet ne wifur ta ka tas no dascheem kreetneem semkohpjeem tohp darihts. Ar mehflu krahfchanu un ar lauku- un plawu-mehfloschanu muhsu semkohpji wehl naw labi eepasimufchees. Par to, ja eefpehjams, buhs zita reissjo plafchak japaahrnuna.

2) Lohpkohipiba, mohderneezib a. Par scho ir jafaka, ka muhsu semkohpji us to nemas naw fawu wehribu greesuchi, bet pee tam wehl daschi teem lohti teizameem mantas wairofchanas padohmeem un fklubinafchanahm ir pretojuftchees. Sche atgadinaju Kursemes zeen. gubernatora l. padohmus un usaizinafchanu eelsch apkahrtraksta (zirkuleera) pee wifahm Kursemes pagastia waldehm no 24to Oktober 1873.*). Tan raksta bij plafchi istekts, kahdā wihsē lohpkohipchana pee Latweescheem pahrlabojama, zaur mohderneezibas fkhlahm, un zik no tahdas pahrlabofchanas wairak eenahfchanas par lihdschini nigo lohpkohipibu atlektiu. Bet Kursemes faimneeki, tohs kreetnus padohmus un usaizinafchanu nepeenehma. Jo fahedroschanas pee tahda darba, kur kahds kapeiks naudas ja-isdohd, Kursemes faimneekem wehl tan laikā rahdijahs par fweschu, un ne-eerastu. Ta tad pehz noteikta termina, gubernatora kgam bija jafaka: "tahdi padohmi ir preefsch Latweescheem wehl par agru!"

Tagad pehz peezeem gadeem, es jums semkohpjeem prafu: waj wehl par agru fawam labumam pretotees? jeb waj naw wehl prahs attihstjees, tahdus derigus padohmus faprast un pehz teem dariht? Sinams, ka schinis peezobs gadobs Latweescheem prahtha-gaisma eekschligā buhschanā jo dsili eespihdejuje, un tadehk zerams, ka muhsu semkohpji fahls ari scho leetu eevehroht. Labi buhtu, kad muhsu semkohpji scho leetu laukfaimneezibas fapuljēs pahrfpreestu, un tad ar faweeno-tem spēhkeem pee darba stahthos.**)

3) Tirgoftchana. Widsemē tirgoftchana ir jaw pa dala weiginata. Us semehm atrohdahs jaw bohdes, kur apkahrtejee eedsfhwotaji fawas waijadfbas war dabuht, bes ka tahtu us piis- fehtu buhtu jabrauz; bet tomehr wehl dauds apgabaleem tuwas tirgoftchanas weetas truhkst. Un zik tad Kursemē us semehm tahdas bohdes atrohdam? pawifam mas! negribu schē plafchi perrahdiht taks gruhtibas, kuras no viesshahm attahki dshwodameem, wižu wairak leelā darbā laikā un flikā zetā, ir dehi tam, ka tuwas tirgoftchanas weetas truhkst. Kad alus un brandawihns ir tuwumā dabujams, kamdehk tad ari ne zitas leetas? Tirgoftchanas weetas war daschadi tikt zetas, un waditas no weena ihpachneeka, jeb zaur faheedribu. Kur prahltigi tirgotaji, tur tee apgahda few spihkerus un pehrl wifwadus auglus; bet ari rubpneezibas finā to ne-aismitz; tadeht no apkahrtejeeem eedsfhwotajeem pehrl wezas dselfis, ahdas, drehbes, kaulus, u. t. pr. un tahdā wihsē wifpahriga tirgoftchana wada.

4) Naudas krahfchanas lahdes. Ka schi deriga ee-

*) Tas ari tapa nobrulatz Latv. laitralstis. Bet ja daschi buhtu aismirfuschi, daschi nepawifam laifjuftchun tagad to wehletohs finaht, zaur Latweeschu laitralsteem, tad minetais Kurs. Gibr. rafsiu tapas wehl reisi nobrulahts.

**) Kad djsirdam, tad Septemberi buhfschoti Blaflawā mohderneezibas ijsfahde. Wehlejams, kad kahdeem semkohpjeem buhtu eespehjams turp nolkuht un eepasimfchees ar ijsfahdes raschoujemeem, un laudas finas dabuht par mohderneezibas darbeem. Ari Maslawas Latweeschi waretu tik laipni buht, scho eevehroht, un mums laudas finas pasneigt.

rikte muhsu pagasteem wehl gruhtti weizahs, ta rahdahs buht schihs leetas nepafschchanas waina; jo efmu no dascheem djsire dejis: "Ka lai tahdu beedribu zet, kad nesin, ka to darbu buhs fahkt un ka winu wadiht." Preefsch tam deretu, ka kad schihs leetas prateji, kas jaw krahfchanas lahdes eerikte-južchi un wadijužchi, jo plafchus aprakstus kajā laistu. Tahdi apraksti deretu par pamazischanu un isskaidrofchanu, ka pagasteem buhs istureees pee schahdu beedribu zelschanas un winu wadišchanas.

5) Juhrneeziiba, kugneeziba. Par juhras fkhlahm, kuras juhras brauejus isaudse, jaw ir gahdahs. Tagad atleek tas jautajeens: Ka Latweescheem buhtu eefpehjams wairak fugu buhweht, un zaur teem fawu mantu wairoht? Ka lugofchana labu pelau atnes, to jo plafchi zaur raksteem perahda Waldemara l. Un wina raksti, ka grahmatina „Wehstule juhmalneekem," wehl ir latram weegli dabojama. Ka pee juhras fkhlahm Waldemara kga padohmi ir kreetnu sekmi panahkužchi, ar to leezibu mehs ar lihgfmahm sirdim Waldemara kga no pelnus veeminam. Ta tad nefchaubidamees waram peenemt ari tohs kugneezibas padohmus. Schini leetā, preefsch labakas sekmes deretu kahdeem wiħreem, kuri jaw ar fugu buhweſchanu eepasimufchees, ka ari ziteem taks leetas pratejeem, fastahditees komitejai, un gahdaht par fugu buhweſchanas-beedribas zelschanu. Zeram, ka ja tahda komiteja fastahditohs, ka Waldemara l. un w. z. ar padohmeem pa-lihgā stahthos.

6) A matneeziba. Ir schini leetā buhtu wehlejams, ka wiħri fabeedrotos un gahdatu par muhsu amatneezibas weizinafchanu. Kad eevehrojam, zik dauds issrahdata matriala no mums aishwed us zitahm semehm un pastrahdatas leetas atwed, ko mehs par dahrgu naudu pehrlam. Ta tad mums par darbu, ahrsemes tirgotaju pelau — un kad mums wehl fugu truhkums — par aiss- un atwefchanu ahrsemneekem it ka parahds ar wifahm prozentehm jamaksa.

Sche es ne-efmu nekahdus jaunus mantas awotus peerahdijis, bet paſchus iſkahram jaw labi pasifstamus, un ta pasifstamus, it ka tee jaw no wifeem buhtu pahrbaudit, un par nederigeem atraſti! Jo kad fina par derigu, kapeh; tad to nedara?

Ta waina buhs mellejama, weenlahrt pee nefakustinata lehna gara un ohtrahrt pee paſchmihlibas. Jo kur schihs diwas buhfschanas pastahw, tur ne kas newar no jauna iszeltees; tur nefaweenojahs spehli pee wifpahriga labuma weizinafchanas. Bet zitadi pee teem, kur ne tik ween latrs par fawu labumu gahda, bet kureem ari rubp wifpahriga labuhfchana. Tur wairak wiħru kohpā fapulzejahs, tur zelahs dohmu issfazifchana, un pahrfpreeschana par kahdeem derigeem noluhkeem. Ja fahds kreetnis darbs jeb eerikte eevehrota, un weens to newar panahkt jeb isdariht, tad sadohdahs wairak kohpā un tahdā wihsē tohp daschi labi mantas awoti atklahti. Ziti dohma, kamehr Latweescheem nebuhs dauds un daschadas beedribas, kuras zaur fapulzejahs dabuht karstaku djsinekli, kamehr wini paliks ar weenu pee fawas paſchmihlibas un fuhtra gara. Behz schahdahm dohmagħm, pee Latweescheem us semehm, wehl ilgs laiks pa-ecelu, kamehr buhtu manama nopeetnaka dshfchanas pee lablahfchanas weizinafchanas, jo buhtu jagaida, kamehr weenā un ohtrā gabalā taptu fchahdu noluhku beedribas dibinatas. Te man ja-usrahda weens lihdsellis, zaur kuxu Latweeschi war pat schini laikā,

bis beedribahm sapulzes natureht: Jo kamehr Latweescheem ir pagastu paschwaldiba, tamehr wineem ir atwehlehts pagastu sapulzes natureht. Un pagasta wezakee daritu labi, kad wina preefsch fawa pagasta lohjekleem sapulzes isrikota, kuras waretu fawas waijadibas pahrpreest un daschus derigus noluhkus weizinah. Un pee tam ari to labumu panahku, la jaur tahdam pogastu sapulzehm ta dshchanas rastohs, jo ahiraki daschas derigas beedribas dibinah. Schini reisa til dauds par to, ko no fawas puves ejmu ewehrojis. Kad mums buhs tuwakas finas par Riga sapulzehm, tad warefin pahrunah par tahn leetahm, kas us katru sapulzi shmees.

Beidscht wehlejohs, fa zitos Latweeschu laikrakstos ikihs rindinas atbalstu atrastu.

Dannbergis.

Ne-aiskar miruschohls!

Paschi „L. P-ka“ neturedami tilam nesen no sahda drauga us tam dariti usmanigi, fa juhju lapas 28ta numurā gohdam peeminetee nelaiki esoh nepeellahjigti un negohdigi nizinati. Sawam draugam tuhlin atbildejam, fa „L. P-ka“ redakcija pee tam nebuhs wainiga, bet winas sinotajs. Us tam shmejochohs ralsteenu islaifjuschi tuhlin pahrezzinajamees, fa tas no sahda smalkas sadishwes litumu gluschi nepratoscha zilwels sarakstih, jo til firdi ne-isgliftotam zilwem ween ir eespehjams tahdu grehla darbu pastrahdaht, prohti: gohdajamus nelaikus, kas winam it sweschi, las winam sawā muhschā nelahdu kauunu naw darijuschi un las paschi wairs newar aistahmetees, usdriftstetees bes sahda eemesla, weeni til is nefinashanas jeb skaudibas, swetigajā merigajā dusā trauzeht. Schis neprotoschais zilwels „L. P-ka“ sinotajs ir lahds — — s., turam tas no isgliftotem zilwleem wīsa pafaulē eewehrotais halams - waheds „de mortuis nil nisi bene“ (par miruscheem tikai labi jaruna) muhschigt sweschis un nepahystams jeb warbuht nefaprohtams. Wina ralsteena data, kas us muhsu sinojumu shmejahs, flan tā: „Beidscht newaru nepeemineti atlaht, wehl to ar „T“ apfihmetu sinojumu no Lehrpatas „B. S-pi“ un „M. w-fi“, tura teek noschelohs noslifikuschais Latweeschu students Dr. Gehlinsch, las til agri un peepeschi esoh atrauts no fawem darbeem un puhlineem preefsch Deewa walstibas un fawas tautas. Es te labprah wehlejohs finaht, to Gehlinsch jaw strahdajis preefsch fawas tautas un Deewa walstibas? Tapat teek tā sinojumā stahlih, fa pagahjuschā pufgāda Zelgawā nomiris freeins Latweetis, proujors Greetens; bet sinotajom par apmeerinafchanu waru fazicht, fa schis kungs ralstijahs „Grethen“ un sawā dshwes-laiska pee zentigeem Zelgawas Latweescheem nepeedalijahs. — — s.“

Luhgdamo gohdajamo redakciju, lai schihm rindinahm weetu neleegtu, nedaram wis schi — — s. dehl, wina dehl, kam pat ne pret miruscheem gohdbihjachanas naw, mehs to par atbides zeenigu neturam, jo tāhds mums dshwus esoschus wehl masal launesees apkengah, — bet to daram weenigi „L. P-ka“ zeenijamo laftaju labad, kureem til nelaunigi smiltis teek azis behrtas un tahda nelahga, nefmuka netitumiga preefsch shme dohta, gohdigus nelaikus bes eemesla nizinah, bes fa nizinatajs buhtu peerahdijis, fa winam jeb zitam zaur to tāhds truhkums notizis, fa par teem peenahzigs pahris-wahrdi pakat faulti. Pat barbari (pagahni) zeent un gohda sawus miruschoh, un eenaidneeks aismirst eenaidu un peedohd sawam nelaika ee-naidneekam, bet kristīgā Latweeschu tautā atrohdohs pat wehl 19ta gadu simteni hījenes*), las miruscheem meera nedohd, bet tohs nepealeek pulgo.

Neween Lehrpatneeki, bet tuwu un tabku isticris zilwels, las til ween Latweeschu un Wahzu laikrakstos par nelaika studenta Gehlina leelkrdigo, reti redseto usuperefchanohs fawa tuwala dshwibu glahbjoht laftajuschi, it dstiti noscheloha zeribas pilnu jaunekli un slaweno dshwibas glahbeju, apbrihnoja wina fri-

stigo tuwalu mihlestibu un draugs un eenaidneeks wina no wehleja soldu, weeglu dusu; „L. P-ka“ sinotajam („— — s.) nav ne fids, ne sapraschana preefsch schakda leelkrdiga fawas darba, to nelaikis pastrahdajis un to walibas ar gohda meda-leem apbalwo. Turprelli — — s. nemas nesajuh, kas tas ir, fawu jauno dshwibu fa mihlestibas upuri nodoht, par zitu apschelhlojotes, zitam palihdsoht un zitu dshwibu glahbjoht; wina nam nenahk ne prahā dshwibas glahbeju, kas no Leepajas puves ir, peelhjigji gohdam peemineht, fa daschōs Latweeschu un Wahzu laikrakstos notizis; winsch til it weenaldsigi faka, fa newarohr atlaht nepeeminetu sinojumu, kura teefsoht noschelohis roslifikuschais, lai tad waretu saimodami un apfmeelligi issault: „Es te labprah wehlejohs finaht, to Gehlinsch jaw strahdajis preefsch fawas tautas un Deewa walstibas? Wisupirms mums — — s.“ jadara usmanigs us sahdu leelu kudu wina apfeschana un sapraschana, proheet, fa winsch ne-eespehjis isprast, to mehs paschi sinojuschi un to tilat refereerejuschi (pafak statijuschi). Muhsu sinojumā „B. S-pi“ un „M. w-fi“ stahmelns us balta, fa universtites draudses mahzitais, profisors Herschelmanns to sawā jaukajā liku-runā preefsch tohti leelas sapulzes issazijis un noschelohis, fa „til agri un peepeschi atrauts no fawem darbeem un puhlineem preefsch Deewa walstibas un fawas tautas“ saprohtams no darbeem, kuras winsch usnehmis un darijis, bet it ihpaschi, kuras winsch pehjlaikā dshwodams buhtu pastrahdajis. Kates zilwels té ir sapratis, fa tas ir referats, bet „L. P-ka“ ne-apmeerigajam sinotajam tas jasala un gaxi ween ja-islaikdro. Katram ir saprotams, fa tad atbides deht weenigi pee pascha runataja jagreechahs; bet tad waijadsetu dauds peenahzigali rakstih pa wahjiski, jeb franziski, jeb igaunissi un ne tā pahwiski usyuhdamees; „Es te labprah wehlejohs u. t. pr.“ doht sahdu tuwalu islaikdrofchanu. Gribam til dariht — — s. usmanigu, fa ne wis ween meistars preefsch sahdas leetas strahda, bet ari jaw wina mahzeflis un tapat ari tas ween nestrahda preefsch Deewa walstibas, kas jaw amata sahdu basnizas draudsi, jeb kas pagahnu semē missones darbu lohpj, bet ari tas jaw, las gadeem nopeetni un ustihjigis us scho amatu sagatawodamees fawu mantibu un fawus meefigohs un garigohs spēkis usupure. Tapat ari tas ween nestrahda preefsch fawas tautas, kas reis sahdu ralsteenu, lai arbuhtu dauds labalu un derigaku, nela — — s. awises eelizis, bet ari un warbuht wehl wairak tas, las par Latweeti latra brihdi atsahdamees, to leelaka data nedara wis, kluži un kreetni studeeredams sagatawojahs us fawu amatu, lai tad waretu dshwē jo felmigali preefsch tautas strahdaht, nela ween jeb ohtru ralsteenu farakstoht. Las bija ari studenta Gehlina noluhks, dshwē praktiski ar labu preefsch hījumi tautai kalpoht; jo ne isticris juhtahs usmudinahs zaur ralsteem preefsch tautas strahdaht un ne isticram ir til leelas ralstijchanas dahwanas, fa — — s. Bet waj tad — — s. ar to peetils, to Latweetis islaikdro, lad winsch jaw pat netizigais Toms bijis pret Wahzu profesora wahrdem, turam pateest nelaikas eemesla nebij, Latweeschu studentu wairal usflaweht nela winsch pelnijs! Ta jaw tas eet pafaulē. Gandrihs latrai tautai ira diwas puses, weens tura weenu, ohtrs ohtru par labaku. — — s. laikam dohma, las til tas preefsch Deewa walstibas strahda, las par svehtuli isdohdahs jeb klatji dauds pataru skaita un tadelb pebz wina dohmahm laikam nabagi tilat preefsch Deewa walstibas strahda, jeb wehl wairak buhdisti svehtuli, kas baididamees, fa wina fawem deewesleem ar muti pa mas kalpotu, usstaifa pahlaru-sudmalas (dsirnawas), las zaur labi tschallu un schiglu spahru-greescchanohs wineem lai palihdsetu dušmigohs un nepaklauffgohs deewus peeluhgt un apmeerinaht. Tapat ari — — s. laikam par darbeem un puhlineem preefsch tautas dohma. Peht wina dohmahm laikam til tas preefsch tautas strahda, las labi dauds un skali par tautibū un brihwibū, par Latweeschu preefschachanu un fagenibū, par tautas garu un prahā isgliftoschahu, par weenprahibas zilaschanu, un la wehl ziti tāhdi jauni, spahroni teizeeni (spahrones reikas) nessan, wīfās weetās un gatuwēs runa un ari schad un tad teeri libfigus ralsteenus sagatawo, awises eeleek un nu juhtahs fa leelakais un kreetnakais Latweetis pafaulē. Turprelli tas, las kluži un no-

* hījene ir swērs, las mironus istohs un aprii.

peetni studeeredams sagatavojaabs preefsch dīshwes un tikai draugu starpā pahrtreez par walodas iiglihtibū un tautas tee-abahm un waihadibahm, tas pehz „L. P.—la“ sinotaja dohmahm preefsch tautas neka nestrahda, tas tik pelna wina nizinaschanu; winam kriht meisteri, ta lailam winsch pats, gatavi no debestem.

Kad jaw „—8“ pirmo nelaiki, studentu Gehlinn, is tih-ras nesinaschanas jeb kaudigas apsinaschanas mubischiigajā meerā trauzeijs, tad winsch pee ohtre, prouifora Greetena, schini sīnā wehl wairal apghelojees. Pirmajā reisa winsch grebkojis is pee flahijas nesinaschanas un warbuht ari is kaudibas, ot-rajā reisa is dīshwes buhschanu nesinaschanas un bes schaubi-schanabs ari is kaudibas, ta kārē wahrods wina beidsama teikumā apleezina. Patefs nebuhis pirmo un pēdejo reisu „—8“ dīshwē tahda libele notikuse, ta winsch laut ko nesin; bei kapehz tad winsch zitahm reisahm ne-isleetoja „L. P.—lu“ par fawu jautajeenu lastiti un kapehz winsch nelaika apstahktus (buhschanas) nepashdams ari schoreis nezeeta slusu un neapmee-rinajahs ar to, ko mehs par wineem snojuschi? Tapehz, ta wina kaudiga frīds winam nedeva nekahda meera, kad par ziteem laut kas labs runahts un winsch no tam nela nesin. Ari mums Tehrpata dīshwojoseem un „Neue Dörpt. Ztg.“ latru deenu lafscheem naw par peemehru sinams, ta „Igaunem“, ta kahds Bertrams „L. P.—la“ 28tā numurā sino, ir „Eesti-nische literärische Gesellschaft“ (Iaunu mahzita beedriba), kas „firfnigali un peenahzgali ruhpejabs par Igaunu tautas garu un prahta isglitojchanu“ neka Latweescheem „Lettische-literäri-sche Gesellschaft“ (Latweeschu draugu jeb Latv. mahzita beedriba). Tehrpataleem turpreti tikai sinams par kahdu „Gelerhte Eesti-nische Gesellschaft“ kurā teek wiswairak sinas par Baltijas se-natni, websturi, etnografijā u. t. pr. krahtas, bet kurā neweens zilvels par „Igaunu tautas gara iiglihtochanu neruhpejabs, tadeht ta beedriba stahw fakarā ar universiteti un winas loh-zelki, ir pa dākai profesori, pa dākai, kahdus pahris isāmoht, Wahzu literati un winas preefschneels ir ahrsemneeks profisors Dr. Leo Meijers, kas nemas Igaunu walodn neproht. Lai gan ikatram redjams, ta Bertramam lohki misjēes fawu „tīzibas swaigsnīti“ pildohi un pa leetahm runajoht, kurā winsch nema nepasīht, lai gan mums un ari neweenom zitam par ta no wina nosaulto „Estonisch-literärisch Gesellschaft“ naw nelas sinams, tad toomehr mehs apsinadamees, ta tahdi māsi misjumi „L. P.—la“ lastoju dwechselu lablāhjchanai newar stahdeht, nebuhtu tohs nelad bei peemebra waijadibas ihposchi kājī usrahdijschi, jo ikatram zilvelam nāhki dīshwē kaut kas preefschā, ko winsch nesin; — bet tamdehs jaw naw ari ikatram teesiba, ar fawu nesinaschanu zītus awīses neepatefs aīsāmt un sāmoht. „L. P.—la“ sinotajam turpretim schini leeta zītadas dohmas. Wina dīshwes pamatu līsums ir, ta israhdaabs, „conclusio: a nescire ad non esse“ (der Schluss: vom Nichtwissen auf das Nicht-sein), tas ir nepareisa, behrinischkiga spreeschanas wihsē: ja kahds laut kahdas leetas nesin, tad tahts ari nemas naw. Par peemehru, ja kahds nesin, ta winsch dīmis, tad winsch nemas naw dīmis; ja kahds nesin, ta muhku seime apaka un greechahs, tad wina naw apaka (warbuht līhdsena jeb tschetschuhiga) un stahw us weetas un faule eet ap wina; ja kahdam naw gohds un laime sīnāt, ta bes wina un wina beedreem ari wehl zīti Latweeschi atrohdahs, kas preefsch tautas lablahjchanahs puhejabs, tad tahds ar sāveem draugeem turahs weenigt par „dentigeem Latweescheem“ un kas pee wineem nepeedalahs, tam tahds tad pat ne kāpā meera nedohd.

(Turpmāk beigums.)

Sīhki notikumi is Rīgas.

Nejaunsha na h w e. Isgahjuscho peektdeenu pehz pusdeenas notila Grades un Stendes dāms-sahgu-dīsrīnawās schabds nelāmigs notikums, prohts tur kahds strahdneeks Mikel Mikelsohns notritis no dehku strehka un kīsdams ta galwu fadausījis, ta us weetas bijis nohst.

Pee uguns-grehla Alesander, eelā Nr. 126, ir diwi fungi, kas tilai weesk muhku muhrods, zaur fawu kārdibū un duhschu eeweh-roshenu us sevi greejuschi. Schēe abi fungi ir Teodors Hoch,

Bīsa orkesterā lohzellis, un Adolfs Wells, māhlineels Salamonis zīrlū. Wīrt bija wīsu pirms pee uguns-grehla nostei-guschees un tur kārē seewa isbailes wineem snojuse, ta aug-īchas tāhjā, kura jaw uguns leesmās stahmeja, gukoht kahds wezs, slims wihrs, lam jaſadegoht, ja wīnu ne-iſglahbioht. Minetee fungi iſſlēhja zaur bīrīmīgahm uguns leesnāhām zāreti un iſneſa lāmīgi ūlīmo wēži ahrā. Gohds un pateizība scheent drohscheem dīshwības glābējēem!

Jaunas grahmatas.

Nupat kā no drukas iſnahja un wīfās grahmatu bohdes ba-hujamas schahdas grahmatas:

Kristīga mahjas-buhschona. Dahwana jaunla-tateem no Dr. Friedrich Ahlfeldt. Latv. no C. G. G. Croon, Leelwahrdes un Leeljumprā - muishas jaunaka mahzitaja. Māksa glihti eeſeeta 40 kap.

Wella osīns, jeb: pa-mahzischna pret brandwīhnu. Pebz Barmes mahzitaja H. Thümel Wahzu raksteem latwīli farakstīts no H. Blumberg. Ar astonahm pērwēs drukatahām bildehm. Māksa 40 kap.

Widsemes weza un jauna

Laika-grahmata

už 1879to gadu

ar bildehm pusčota, ir ari gatava un dabujama eeſeeta par 10 kap. gabalā; ne-eeſeeta par 5 rbt. par ūmītu.

Laiķa grahmata atrohdahs schādi raksti: Memas dehlsiāf (Stahds, kas rahda behrīa iſlūtināchanas auglus). Drāndīgi padohmi, ta ja-stārāhs pret teesahm un zitahm no Walīs-wal-dibas eezeltahm eestahdehm. Kad fanemīm sāvejus? Vīrīti. Padohmi sāmnežībā. Eiž nu sāfini? Bischi atreebīchānas. Beta-rahdītās lauzīneleem, kas Rīgas bohdes grib to pīst

Ernst Plates.

Tīrgus sinas.

Pebz kahdām jautahm deenahm bija ari leetus. Bahrohīchana un vīrī-chana nebija leela. Skudzi, 120 māhrīnas ūmagi, tīla pīdāhīwati par 85 l. pūdā, bet vīrēju nerāvahs. Par jaunahm aušahm ūbla 77 kap. un pīra ūlībs 79 kap. pūdā. Pebz meesheem netek pīslīts. Beidsamās vīenās mās līgu atmālūfīhi.

Pīrelīch bruhlechānas māksāja par aušahm 1 r. 50 l., grīli putraimeem 4 r., auši putraimeem 4 r. 50 l., meesā ūmagi putraimeem 3 r. 60 l., ūtīpī- ūleem 1 r. 20 l. pūrā. Par 5 pīdī (2½, pūdi) ūlībs mīlu 2 r. 50 l., ūtīpī ūleem mīlu 6 r. 50 l., par pūdū (2 pīdī) ūtīpī ūleem 12 r. — 12 r. 50 l.

Rāndas papīhrī-žena.

Rīga, tā 18. August 1878.

Papīri	prātīja	māksāja
Spogentes īstrikāzijas 5. serijas no 1854	— rubl.	rubl.
5 " prehīmu bīketes 1. emītīs	236½ "	236½ "
5 " 2. 2	237½ "	237½ "
5 " Rīgas namu kālī-grahmatas	— "	"
5½ " hipotēku kālī-grahmatas	— "	"
5 " Widsemes kālī-grahmatas (ne-ūsfāt.)	99 "	89½ "

Māksībēs.

A. Wop — Ūpīt. Jums wehl 35 kap. jamaksa. Trūkstoſchōhs numerus pecuſūtīsim. Rec.

Līdz 17. August pee Rīgas atmālūfīhi 2199 līgu un aīsgāhjūfīhi 1067 līgu

Atvīlēdams redaktors Ernst Plates.

Peelikums pee Mahjas weesa № 33, 19. August 1878.

Brunineeks Kuno.

(States Nr. 31.)

Mihlestiba lihdina ja zelu un uswahrefchanas frohnis spih-dehs wißpēhdigi mums. Tomehr ja Tu baijoes tad gaidi us manu atpakaat nahschannu, Mulaijs teiza.

Winsch gahja zaur kahdeem schaureem wahrteem, runaja daschus wahrdus ar waltnekeem — un Kuno gahja bes tah-lakas isskaidrofchanas it kluſu tam pakat.

„Sché gaidi kluſu un usmanigi,” pauehleja prinzis tad tee pee gonga, kusch til mas apgaismohts bija, veenahza. „Turi Tawu sohbinu gatawu, un kur til kahda dshwa radiba kustahs, to nodur, bes kahdas schaubischchanahs. Par mani nebehda, es nahku pebz ihſa laika — Tu dohma no ta brihwibas laiko, kuen Tu bes aſsim panahſi.”

Winsch atwehra kahdus wahrtus, un bija pasudis.

Iſgi bij jaw Kuno stahwejis, kluſu un nefsstedamees. Wijs bij kluſu un winam iſlikahs it kā winsch kahdu lihki apiwaktelu. Kad winsch par peedishwoteem atgadijumeeem fahka dohmaht, tad wina prahis luhkoja ſcho nahts noslehpumu iſdibinah. Waj warbuht bija kahds noluks lehnina nomaitah, pee kura tad finams winsch ari peedereja? Labak winsch buhtu lehnina melnajeem lahtcheem uskrritis, neka us schahdu wiſsi. — Bet drihs winsch atkal apmeerinajahs. Jo gudris Mulaijs tatſchu redsamās breeſmās nebuhtu ſtrehjis.

„Daschadi noslehpumi! Seeweefchu wiltiba!” ta winsch patſee pee ſewis runaja. „Winpus un ſchapiſu juhras ir ſāpat; ne-utiziba un wiltiba ir zilwela eedſimti grehki, kurens tas par weli luhto nomasgaht.” — Ar ruhltumu ſirdi wina dohmas kawejahs pee Sekinas un winam valika ſchel, ka tas to utzizamu meitene, kura tam dshwhibu iſglahba, til ſeeti no ſewis bija atraidijis, kuru winsch, ja ta tiflu usnemta Omara ſewu pili, nelad wairs nerhetu.

Klau! Tur atſkaneja balsis, wairak, dauds, ſtipri un drohſchi! Waj nebij it kā Mulaija balsis, tad winsch fawus wehrgus dihda? Waj tur neblahwa it kā iſſalzis lauwa, tad winsch zilwelu dſhwholeem uskrith? Un waj tagad neſkaneja it kā ſeeweefchu balsis, kas baiſigala brihdi atrohdahs? — Winsch stahweja kahdus azumirklus ne-iſprasdams ko dariht. Mulaijs bij pauehlejis ſcho weetu ne-atſtaht; bet tad pehdigi ſchis trohſnis nebeidsahs, un arweenu leelaks auga, tad paueeschana ſuda — winsch atgruhda wahrtus, un eegahja eelschā.

Nepatihkamas leetas ſtahjahs tam preeſchā. Winsch ſtahweja tumſchā preeſchahle, bet tee zihniſchanas brihdi fagruhſtee tepli, rāhdija winam ſkaidri zelu, oħra, itin ſpohſchā iſtaba. Omars, kura bahrſdains, breeſmigi ſakarſis un duſ-mahm ſawilzees gihmis ellifki fmehjahs, bij redſams. Apaſchā atſkaneja it kā ſwehru zihnidamahs balsis. Winsch redſeja ſtarp wairak rohlahm kahdu ſewu, kuru tee ar ſtrikeem ſafehja un kahda maſchi eebahſt nodarbojahs. Winsch paſina prinzi Mulaiju, kurch pa puſei pliks ar kahdu pulku ſipru wiħru zihniſahs, fawas ſtipras rohlas ſpehzigi iſlektaja, bet kura tagad ſchonhri ap kallu meta un neſcheligi pee ſemes rahwa.

Tumſchi ſeeweetes kleedſeeni un fahpigi printscha waideeni pamohdinaja wina garu. Winsch aismirfa, kur tas ſtahw, un pažebla fawu pliku ſohbinu, gribedams Mulaiju wiſadā

wiħſe glahbt. Te winsch jutahs no muguras fagrahbs, wina turbans nolrita, un wina gaſchi mati krita wiſapkahrt it kā winu pahrdohdami. „No dewejs, lehnina ſlepawaw, brauz us elli!” atſkaneja tam aufis un tad winsch iſſargadamees at-kahpahs, tad Saaba milfigs augums bija preeſchā, kura rohlaſ ſchekhpis ſpihdeja.

Tad wina iſtruhschanas rāhdijahs ari pee eenaidneekla da-libu nehmusi, jo winsch bij muhju brunineeku paſin. Wi-na rohla nolrita bes ſpehla gor fahneem, un tad fanza ar aiffmakufchu balsi: „Kristigais, ko Tu mekle ſlepawu mahja?” — un ne-aptuhſdamees winsch runaja taħlak: „Nelaimigais, famaitaſchanas engelis lidinajahs paħr Tawu galwu, ja kah-di Tevi ir redsejuſchi. Prohjam, Sekinas draugs, til ilgi, kamehr winu aſinu darbs toħs nereditigus dara.” — Mohris uſbahsa wixa turbanu atkal galwā, un ar nezilwezigu ſpehlu nehma winu lehpi un neħħi it kā krolobils fawu laupiżumu, weegli un aħtri prohjam.

Zaur dauds ſtabeem un gangeem gahja winu zelſch; pehdigi atgruhda mohra kahja kahdas durwiſ un wini eegahja papuſei gaſchi apspihdetā iſtabinā. Pee galda maſas, lam-pinas preeſchā, fehdeja Sekina un nodarbojahs kahdu zela-ſohmu ſafeet. „Kafchnas meita,” ſtohmijahs mohris, glahb fawu draugu, fawu weenigu fargu, jo nahwes engels ir tuvu pee wina papeſcheem, un lehnina bendes trin joow naſħus. Behds ar winu tanu luſtuhiſſi pee juhrmalas, un gaidi lihds Saabs naħħ! — It kā weħjſch, te naħħ, te noſtahjahs, tapat bij Saabs atkal pasudis; tomehr Sekina it drihs ſafehħsa, kas bij jodara, — fawu pauninu ſafehjuſi wina nehma Kuno pee rohlas un iſgahja it lehni un netraużeta.

No iſħetrem ſtabeem un raiba jumta apfargati fehdeja kluſu un behdig i muhſu neſen attaħħee behgħi. Pa zelu lihds fchejeenei eedameem bij Kuno ſchahs nahts notikumus it ſkaidri iſteižis un fehdeja tagad galwu nolahrus un nemos ne-eewħrodams auſſto nahti, jo zitada aukla zehlaħs wina ſirdi. Wina kungs un apfargatajs Mulaijs bij nolauts; to winsch iſtu ari wareja gaidiħt, kā til Tawu galu, jeb laimigħa wiħſe tam bij breeſmigs wehrgu-juhgħi ja-uſnem? Wiſi wina agraku warona darbi bij ūduschi un naħlamiba rāhdijahs iſlafchu un baſtga, winam iſlikahs, it kā winsch uſ ſkint-galu fehdejtu.

Sekina fehdeja pee wina kahjahm un tagad fawu galwu uſ wina klehpja liſdama, winu no nelabeem dohmu murgeem uſmohdinaja.

„Ko Tu weħl kawejahs, muſkiga meitene, pee behduta fah-neem, kuru debejs bes valiħga pameta, tad to iħxs riħta ſpohſchums apmahnija?” prafija Kuno tumſchi. „Iſwed mani no ſha zeetuma; tad es uſ flajumu, tad man ſtarp ſwehreem nebuhtu wairs jaſmħas. Ħiġi atpakaat Tawu drohſchā lam-barri, un nepamet to preku un laimi, kas Tevi fagaida. Ja muhs Omars ſchē kohpa atraſtu, tad Tevi buhtu ar Per-seeti lihdsiġs liktens, jo winsch Tevi tapat kā Perſeeti Alijeſchu nonahwetū.

„Nelaimes gars ir mums uskrritis,” atbildeja wina kluſu, „tomehr drihs, it drihs pahrlahs labais gars fawus ſpahr-nus paħr mums un tad meħs buħsim iſglahbti. Gaidi pa-zeetgi, liħds Saaba balsi buħs dsirdama.”

„Ko war kalps pret funga duſmibū? Un kur ir kahds kahds Tunis pilſehtā, kurſch apſlehpits paliktu?

„Saabs al Gaffani ir ſipriſ un gudris. Selina pakaujahs uſ wina, it kā uſ rihta ſwaigſnes, kura nekad fawu weetū nepahrmihj, bet zelneekam arweenu gaſchi ſpihd. Un kād ari launa ſtunda nahktu,” fazija wina wehl kluſaku, „tad mirſt Kafchnas meita ar Tevi, prekſch Lewis un pee Tawahm kahjahn.”

Bruineeks zeeta kluſu, bet it nejaufchi uſlila winſch fa-
wu rohku uſ winas plezu. — Stundahs iſſlikahs beſgaligas.
Behdigi wini iſdsirda maſu trohſni, kahda ugunc-blahſma
bij redſama, bet gaſdīta weetā tuwojahs wairak, pret kureem
bruineeks augſham uſlebzis un ſohbinu rohla kehrīt droh-
ſchi preti gribija ſtahtees. Iſhetri wihi nahza ar kahdu
fmagu neſamo. Wini iſturejahs itin kluſu, — tikai winu
widū atſlaneja fahpigi waideeni. Wini ſteidsahs pee juhr-
malas, fmags kriteens atſlaneja, kuesch uhdens bangas pee
malas dſina — nelaimigs upuris — wini aifgahja kluſi, kā
bij nahkuſchi, taſ bes naſtas.

„Nabaga Aijefchā!” noyuhtahs Selina. — „Wina bij ſkai-
ſta bilde uſ ſamaitataſ drehbes ar nahwigahm pehrivehm mah-
leta;” runaja Kuno. „Nabaga Mulaiſ, kuru kās wiltigſ
feewiſchks no peenahkuma zela nogreſa! Bet lai mehs eijam!
man iſleekahs nepareiſi, kād mehs zaur glehwumu winai pa-
kal eetu.”

Wihreeſchu foſli bij winu tuwumā dſirdami. Saabs ſtah-
weja prekſch wineem, un lihds ar winu ohtes. Winſch klau-
ſiſahs kahdus azumirklus un ſlatijahs apkahrt it kā lo bih-
damees.

„Kais,” fazija winſch tad ar aifturedama balsi uſ fawu
lihdsbeedri, „Tew ir ar Tawu dſihwibu par ſcha wihi bri-
wibu jagahda. Bagata apdadwinachana jeb nahwe Tevi ſa-
gaidihs.” — Tu paſihiſti Saab al Gaffani, kuru wini par
„melno plahwejn” fauz. Schi atflehgā atdarihs Tew wahr-
tus, ſchō gredenu parahdi Tu manam fugineekam, un pa-
wadi ſchō ſweschineeku pahr juhru pee wina tautas. Tu ne-
aiftahi winu ahtaki, lihds winſch uſ ſemes ir iſkahpis.”

„Dſihwo weſels, draugs,” fazija winſch pee bruineeka
greesdamees; Saaba pateiziba ir par maſu, winſch neſpehj to
dariht, lo tas buhtu darijīs, kād Tu lihds zaur leelo fmil-
ſchu juhru uſ wina tehwu-tehwu ſemi nahktu. Selina, at-
wadees no Tawa drauga, un ſwehti wina zelus. Baltee-
gari lai eet pahr wina galwu wiſur tam lihds.”

„Lewis ta, tizigo dehls,” jauzahs Selina ſtarpa. „Waj
Towas pateizigas mahjas ſirds waretu meeru atrast, pirms
wina fawu draugu wiapuſ beſdibena laimigu naw redſejufe? Atlauij, kā es Kuno pawadu un wina uſtiziga waltneeze ef-
mu.” — Ahtri wina metahs brahla rohlaſ un aifkuninata
fazija: „Al teizamais Saab, nem Selinas pateizibu, kā Tu
to eſi darijīs, lo ta neſpehjiga neſpehjia.”

Mohris valkaufija winas luhgſchanu un pawadija winus
lihds pilrohbeſchahm. — Pilſehtā wiſi guleja wehl wiſu
dſikatā meegā, tikai daschi funi, kuri pehz baribas melkeja,
peeduhrabs pee wineem. Drihs tee bija pee ohſtas ſema muhra
tikuſchi — apakſch wineem iſplatiſahs juhras-ſpregelis, un
weeglaki dwafchoja bruineeka kruhts, kād winſch ohtra puſe
melnumu redſeja, kureem, kā winſch zereja, wina beedreem wai-
jadſeja buht.

„Ko apſihme tas ſarkonais gaſchums, tut wiapuſ pilſ-

fehtas?” prafija Kuno, kamehr wina wadons pre kahdas buh-
das pecklauweja. — „Tas ir ugunc-grehks Mulaija mahjā,”
atbildeja Selina; „tee pohtneeki ir arweenu wehl muhſu tu-
wumā. Al luhgſem kriſito Deewu; tas dſiſch uhdens tur
apakſchā ir uſtigamals ne kā ſchi ſeme.”

„B.t redſi, kās tur kust? prafija Kuno! Un paſchu laiſ
iſlihda no kahdas apghaſtas muzaſ kahdas zilvelks. Selina
aifleedsahs no bailehm, bet brunieneek ſtipra rohla ſakehra
tuhtal ſchō naſts putnu.

„Ja, ſpeed ween mani til ſtipri, turi ween, jo es Tevi
wairs nelaidiſchu un aptihſchohs it kā ſutis ap Tevi nu kād Tu ari
lohgelli pehz lohgellka ſakapatu! atſlaneja Tienna (jo ſchis bij
tas beedellis) fuhsedama hals, kuesch par brihnumu no ne-
tihras ſemes uſzehlahs. Wihzeetis apkampa wina ſirſnigi,
lai gan winam ſmeeklis nahza par wina iſſlatu.

„Apmeerinees Tienna!” winſch fazija, Taws farga-englis
atiweda Tevi ihſtā azumirkli ſchē. B.t kā Tu nahzi tai mur-
dā, kuru Tu labak tuſchoji, nekā pildiji?

„Glahbſchanahs zaur to!” iſſauza preezigi Tiennes. „Al
es gan ſinaju, kā til zaur to apgehrbu, kuru Tu nef, waretu
iſglahbtees, bet kur man bij to nemt. Muhſu mahjā notika
breemigas leetas; printscha fulaini guleja aſtis, wina ſee-
was ir nolautas, wifs ſaplehts un ſafis, un: „Kehmina
wahrda!” ſleedsa ſleylawas, pee iſkatra jauna upura. Al,
apakſch ſchein pagahneem naw no ſchehlaſtibas ne druſkas!
Es iſbehgu nemanohk no winu nageem; man ſirds gribija
puſchu plihſt, un auſis dſirdeju arweenu tahdu trohſni, it
kā kād dſirnatwās mat. Schē atmazis es gribiju Paribhneeku
mahkſlu eelſch veleſchanaſ iſprohweht, bet kād Juhs eerau-
dſiju, tad es ſchini flapjā traufa paſlepohs, lihds es Tawu
balsi paſinu, kuru kā preka-trompeke atſlaneja.

Pa ſchō laiku bij fugineeks laiwu atraſijs un Kuno ſauza
uſ prohjam braukſchanu. „Tik weenu azumirkli!” fazija Se-
lina un eegahja buhdā, un ar brihnichanohs redſeja bruni-
neeki drihs winu Mauri ſehna apgehrbā iſnahkoht, kuesch tai
it brangi dereju, un bes tahlaſ iſſlaſdrofchanaſ pa ohſta
trepehm laiwa eelahyjoht.

Kas waretu tahs dſikatahs un breemigakahs juhtas wahrdoſ
iſteilt, kuras tik tahds pilnigi war ſapraſt, kam tahs reis ſtuh-
tis ir augſti zehluſchae, un ſirdi lihds puſchu plihſchanai ſpee-
duſchias. Juhs kara-dehli, juhs, kas juhs Spanijas kalmu-
alās, Krewijas ſtepēs, Wahzijas un Franzijsas ſemes, pee Bal-
kan-kalneem un Grekijs-puffalas patwehrumit neklejat, un no
nahwes un enaidneekem aplentki juhtatees, tikai juhs warat
pilnigi ſajust, kas ſchō Tunefchu laiwa buhdamo ſirdis ap-
gruhtinaja!

It kā ar wehja ſpahrneem peldeja drohſcha laiwa uſ kluſa
juhras-ſpeegela, un peleki wiſti ſitahs pee laiwas malas —
it kā gribedami draudſibu parahdiht. Wihri ſtrahdaja uſihi-
tig iſredami, ta kā pat Tiennes ſawu flapjo apgehrbu ne-
eeweſhrodams ar ſweedreem noleets aireja. Ja nebuhtu tas
weenmehr augdams ugunc, teem aif muguras ſtahwedamā pilſ-
ehtā tohs atgahdinajis, ka breemigas enaidneeks wehl tohs
war panahlt, tad tee gan buhtu kahdu preka-veſeſminu uſ-
dſeedajuschi; bet tagad tee tik dohmās drihſteja preezatees.
Selina fehdeja kluſu prekſch-galā, gihmi uſ pilſehtu grees-
dama; ta, kā winas behdigas azis iſſazija, kas winas dweh-
felē atrabahs, newareja dehli tumſibas redſeht.

Tagad wini eeraudsija kruhmus un melnu krastu, tagad lugineeks greesa laiwau pee malas, atgruhdahs winas preeskohals pee dibina un — kristitee nosweeda tahlu airus un ar weenu lehzeenu stahweja malā. Tiennes metahs tuhdal tur pat needrās zelobs un luhdsar stipru balsi, fawu pateizibu weza kchnika garam veegreedsams, ka tas pehdigi par teem mifchanas stundā notikuscheem nosegumeem peedewis.

Ari Kuno isplehta rohlas gribedams miham Deewam par wisu wadihsanu pateikt, bet wina juhtas fatcizmaja to, wiham aishahwahs balsi, tam peetrushla wahdu — winsch bij atkal ilajumā — winsch wareja atkal us fawu spehlu palistees, waj schee preeli wareja masti buht? — Te tika wina rohla sagrabta un tas mums pasihstams mohra puila stahweja pee wina fahneem un it stipris un ahtris fahpigs dse-lons zehlahs wina sirdi, kas tam wifus preekus faplohsija.

„Selina,” winsch fazija ar tumschu balsi, „ta nu ir ta stunda klast, kura mums ir jashkirahs, mums, kuri mehs daschu behdigu un bailigus brihdi kohpa bijuschi. Ilgochanahs fawed, ilgochanahs atkal isschler, tadeht tam nespeshigam zil-welam nebuhs kurneht, bet waijag tai svehtai warai padohtees. Lai schkiramees ahtri; newilzinadamas schkirchanahs fahpes ir weeglak panefamas. Pateiz Tawam brahlim, Lewim es neweenu pateizbas wahdu ne-issaku, tomehr lai ari us kuren dshwibas wehtrs mani aisdiks, weenumehr stahwehs manā sirdi Taws tehs, Tawa gohdiga dwehfele, tik ilgi, tamehr es dwachoschu.”

Schaukstedama speedahs Selina jo zeetakt pee brunineeka kruhls. Te atskaneja lugineeka bas: „Kahvat laiwā kundse.”

„Nekawesat,” jo jau rihta puše gaismā manama, un mums waijag mahjā tikt, pirms pirmās faules-stars pahr uhdeni lidojahs.”

„Kais,” atbildeja wina ar zeetu balsi, „ker pehz aira un greezes apkahrt. Sweizini duhshigo Saabu un faki winam, deenvidus meita wairs nelad Tunis eelas neredschs, nelad ar winu us mihiotu kewiju negreessfees. Runa us winu, lai winsch ne ar dshmib, bet ar flapahm qazim Selinas eedohmo, kura, tik ilgi wina warehs elvoht, truhwehs pehz tikkatrasta un atkal pasaudeta brahla, kurai tashu leela gara balsei ir jaiklafa, kurai neweens mifligajs preti dariht nedrohshingahs, un kura winu prohahm fawz.”

„Anna,” issauza brunineeks Kuno ar leelako isbrihnishcha-noks, „lahds nodohms fajauz Taws prahthus! Tu waretu Tawu mihiotu brahli atstaht? Tu waretu to Lehnifchigū gohdu, to augstu kulturi, kusch latrai Mauru firsta zeenigai nahkahs, ne-apdohmigi pamēst? Wisahm gohda apfohlischahnahm, preekeem un laimei waretu Tu atfazitees, un bes dshmenes, weena nizinata apaks fwechhas debefs, apaks fwechhas tautas, kura Lewi warbuh eenihdetu un Lewim meerā neliku — dshwoht? Apdohmajees, maldigais behrns, un faplohs to kafslibu, kas Tawā sirdi pamohdufahs.”

„Ne-astum mani, ak lungs!” luhdsar Selina ar gaudi balsi, fawas rohlas pasemigi pahr augsti zeldamahm kruhlim kruhdamu un flapjas ajs us winu pazelsdama. „Ja nebuhtu ari tee pehdigas nalks asinaini atgahdijumi preeskohals nahkusch, tad tashu Selina wairs nedwachotu to pilsechhas apfpeesdamu gaifu, nebuhtu wairs brahla mahjā atrohnama. Wina bij us behgshau fagatawojusehs — schim sehna apgehrbam bij mekletaju ajs apmahnicht, ka tee ne mafako pehdu nepamanitu. Breefmigas slahpes, dedsinadamas

fmiltis leelā tukfnesi, un pat likla valagi mani ta ne-isbedetu, ka tahs dohmas, reis firsta kafslibahm peedereht. Selina gribija tahlā pafaulē dohtees, palantees us Tawa Deewam mihestib, no kuras Tu winai efi mahzijis, ka ta efoht besgaliga un ne-ismehrojama un ari tahrpu un liliju laulkā pafarga. Tik tadeht, ka Tu winas tik zeeti atlaidi, un ka neweens atwadishchanahs wahrdas no Tawas mutes nenahza, drijā winu dohmu. Tak Taws tehs pawadija winas dohmas zaur tukfnesi, zaur pohtu un zaur behdahm. Laimes mahmulina preeveda nabago behgleni atkal pee Lewis, taf pafchā stundā, kur eenaidneeks fawu dshmib pahr Lewim gribija isgahst. Ak lungs, tapebz ne-atgruhd mani!

„Laba dwehfele! Tag pateesi Tu mani mihi un gribi man lihds nahst?” brihtijahs Kuno, it stihwi us winu us-flatisdamees.

„Selinas laimigas deenas bij tahs, kur wina Lew kaloja — preeskoh Lewis drihlesteja dshwoht un preeskoh Lewis mirt. Mana dshwiba war tik buht pateesa dshwiba Tawā tuvumā. Tu efi faule, bes kuras filuma latra puke nowihst — „waj tu gribi mani atstaht — mani nokaut — mani, kurai Tu dshwibu un brihwibu dewi?” Es efmu kristita — es pahegahju pee Taws tizibas — jo Tu biji kristihs — manā dwehselē atskaneja fawada balsi: tai tizibai, kura Lew tahdu augsticidib ir dewusi, waijag iystai buht! — Waj kristigajs drihle fawu mahsu atstaht apaks fumibas behrneem? Ak nenogreesees — atkauj man Tawai kalyonei buht, kura es lihds schim biju; Selina nelahro daubs — wina Lew nedarihs nelahdu nastu — nelahdas ruhpes.”

Ilgak newareja Kuno wairs pajest, winsch speeda ahli un karsti padewigo meiteni pee kruhls, un runaja pats pee fewis schohs wahrdus: „Ta tad wehl atrohnhahs mihestiba, ustiziba un tikums weena feewescha kruhls? Brisal, kapebz balinajahs Tawi kauli us Tunis muhreem? Schi stunda Lew dohdu atbildi bes bruxahm un bes marshala. — Ja, Tu valiez pee manis, Anna!” winsch issauza stipri. „Tik ilgi Kuno elpo, Lew buhs uslizams fargs un draugs. Brauz prohahm Tumeeti, un stahsti Tawam fungam, ko Tu dshcdeji un redseji, un fweizini winu no brahla.

Wehl reis aplampa winsch Anna zeeli, it ka gruhli man-totu ihpachumu, un wina ari wisu aismiesdama, fweedahs karsti dwachodama un raudadama pee wina kruhls.

It ka lahds fwarigs notikums isplahitahs drihs zaur wijs lehgeri ta fina; diwi kristiti brunineeli efoht zaur kahdu mohra sehnu isglahbti (ta wini Selinas noskati) un drihs iszehlahs gara teika, jo dashti peelika, winsch efoht pehznahkams no teem trihs gudreem no Austruma sēmes. Schis masais efoht winus ar fawahm kahahm pahr juhru atwedis — un to nguns-grehku, kuru tee pee pilsechhas redseja, tee par garu fanahkhanas weetu tureja, no kuras tee burju-spehki zelotees — un wisi, firsis un brunineeks, saldats un kalsps fakrehja tohs isglahbtohs preezigi faxent, un to maso behrnu — par ko tee to tureja ar bailibu no fahleenes apluhloja.

Brunineeks Kuno usmelleja fawu telti — winsch ilgojabs pehz fawahm brunahm un fawem sirgeem; bet schi bij wijs tukfch — wina kalsps Konrads bij ar kahdu Sizileeschu fugi ar wisahm mantahm us Girovu aishreisojis, lai waretu par fowa lunga nahwi radeem pasludinaht.

Grandi un seedi.

Mihlo Tahmneek!

Isgu laiku tew ne-esmu rakstijis; valas ari naw, jo mums arojēm pa rūdens laiku pilnas rohkas darba; wiſupirms ja-iskut labiba, lai warām schihdineem famalsah, ko pavaſari esam us afneem aehmuschi, tad ari lahds puhrinſch ja-aſſteepj frohgās papum, kur us krihtu dſchruschi. Schi buhſchana tagad, gohds Deewam! iſlihdsinata.

Pahr zitahm buhſchanahm ſchim brihscham mas kas vastahſtams: linu tahrpi jeb kahpuri, kas daschās weetās Widsemē lineem leelu ſlahdi nodarijuschi, pee mums naw pamaniti un tad wini ari buhtu eeraduſchees, tad tomehr nekahdu ſlahdi mums nebuhtu ſpehjuſchi nodarit, jo mehs mas linus fehjam; bet ziti kahpuri mums atkal eeraduſchees un tee mums ſaimnekeem deesgan ſlahdi nodara. Schē kahpuri ir tā noſaultee nekriftitee ſirgu sagli. Rūdens laikā, kur puifchi fa-ku bandu fahk eewahkt, peegulā warts lahga ſirgus negana, bet eet frohgās, fa-ku bandu apdert, un tē nu ſirgu-meiftareem tas labakais brihdīs, ſirgus no ganibahm noraut. Ja tu to netizi, tad paſkatees awiſes, gan tu redſeti, ka ſirgi teek sagti.

Teateri mehs ari israhbitum; jo mums ir teizamus lugas „Schuhpu Bertulis” un „Trihs tehwī weenā reisa,” bet mums truhſt ta laba mehrka, preeſch luxa mehds teateri israhbit. Weeſibas wakarus naturam, mums ir frohgū balleſ, tapebz noscheljojama leeta, ka muhſu laikos frohgī eet maſumā un frohlas wairojahs, jo frohlas tatschu newar frohgā balleſ natureht un duhſchu ſtiprīnāt un ar ſaimneem iſſelītees un patreekees.

Nefen man paſneeks atnefa ſinas, ka lahds gohdaſams wihrs no ſawas feewas eſoht atſtahts, bet lad tuwaki ap-klauſchaņohs, tad dabuju ſinah, ka ſchis gohdaſams wihrs tikai eſoht lahds puika, tā ſakohi ihſts Behrtulis, kas pats newaredams jeb newiſchodaſams maiſi nopeinīht, apnehmis feewu, lai ſeewas wezakee to mitina. Seemas tehwī ari lahdus ſintus dewis, snohtam kohrteli apgahdajis un gohdiſi apgehrbis, bet wehlak tam prafijis, lai ari lahdu rubuliti nopeinohi preeſch maiſes, jo wiſch tatschu ſcho newaroht muhſchigi gebrbt un ehdināt, tad snohtinſch aislaidahs lapās; bet lai laudis nedohmatu, ka wiſch, kas grib buht leels tau-tas wihrs, eſoht lahds deedelneeks jeb plukata, tad wiſch zaur paſneeku man to ſinu atlaidis, ka wiſch eſoht gohda-wihrs un ſeewa ſcho atſahjuſe.

Man ka wezam Laiweetim teefcham par tahdu nelgu ja-kaunahs.

Ar tewi, ka wezu draugu, runajoht man jaſako, ka Turks ir iſti Eiropas laſchkiſ un tamehr wiſu parwiſam no Eiropas ne-iſſihs, tamehr arweenu buhs politikas ſesa. Wiſch padeweeks Berlines meera-noliugumam un tomehr wiſch ſcho noliuguma ſpreedumus nekur ne-iſpilda, bet kur waredaſams ſle-peni pretojahs un ſchkerſchluſ ſekla leek. Ar Montenegro-ſcheem wiſch tik tahtu nahzis, ka teem biža pee kara-eerohtſcheem jaſerahs un jaw kautindā aſinis iſleetas. Ar Greekiju deht rohbeschu iſlihdsinachanas ari ta lecta neweizahs, war-buht buhs pee kara-eerohtſcheem jaſerahs un wezam Turkam mugura jaſafilda, lai atſihſt taſnibu.

Auſtrija dohmadama, deesin ko panahkuſe, ka wiſa pee Herzogowinas un Boſnijas tiſuſe, tagad atſinuſe, ka ar ſtipreem ſpehleem jaſerahs pee darba, zitadi Herzogowinu un Boſniju rohka nedabuhs. Brangs pheens Auſtrijai, kas neko nedarijuſe griebeja ſemes gabalus dabuht.

Tapat ari Anglija ſawus nagus fadedsinajuſe, Ziperes falu eeguhdama, jo neween atraduſchees Ziperes falas eedſim-tee mantineeki, kureem ſawi prafijumi, bet ari Ziperes falā iſzhelees dumpis, ſazehluſchees nemeerneeki pret Angliju. Angli paſchi jaw nahtuſchi pee tahts atſihſchanas, ka Bi-kensilbs zaur ſawu politiku Turzijas leetā nekahdu labuma naw eeguwiſ.

Dangas Janzis.

Garziſa Dwehſele.

Diwi Spaneefchu ſtudenti gahja us Salamanku. Kahds rakſt, kuru wini nejouſchi zela-molā us akmena eeraudſija, wineem iſlikahs eewehrojams. Akmeni notihrijuschi wini laſija tur tahduſ wahrdus: „Tē gul Pehtera Garziſa dwehſele.”

„Ak!” iſſauzahs weens iſ wineem. „Ka Garziſam dwehſele bijuſe, to gribu tigeht, bet dwehſeli tatschu kavā negulehs.”

„Ja netizi,” atteiza ohtris johkodamees, „tad uſrohž kavu un mellē.”

Par johku apſlaitees pirmais kavu uſraka un atrada nan-das poħdu.

Garziſa bija ſlohpulis bijis, kas ſawu nauđu bija ap-razis un tahdu akmeni ar wiſrakſtu uſlizis, lai neweens to weetu ne-aiftiku, par kapa weetu turedamis.

Pertiči.

Pertiči jeb oſi, kuruſ ari par chrimeem jeb mehrkakeem mehds noſault, diſhwo leelos pulks ſohpā un pee uſbrukſhanas jeb aiftahwefchanas wiſi ſohpā turahs. Nefen Pertiki, ka lahda ahrſemes awiſe ſino, iſdarijuschi Indija ſchahdu ſtiki: Wini lahdam masam zeemam, kas lahdas 8 juhdes no Kal-futes pilſehtas, ar leelu pulku uſbrukſchi un wiſus eedſh-wotajus iſ zeema iſdiniuſchi, ihpafchi ſeewas un behrniſ pluh-lajuschi un dauijuschi. Kad wiſi ziliveki bija aiftiſhti jeb aiftiſku, tad pertiki tur paſlikuschi un ehdamas leetas ap-rijuſchi.

Mihleſtiba.

(Peħz Heines.)

Kahds jaunellis meitina mihle,
Schi zitu iſredſahs,
Las zits atſal mihle zitū
Un ar to weenojahs.

Ta meitina apnem aif duſmaħm
To pitmo labato.
Kas wiñai gadijees zelā,
Las jaunellis launs ir par to.

Tee ir gan wez ſtahtsi,
Kas weenumehr jauni luuhtsi!
Bet tam, kam ſchitā noteef,
Gan firſnina puſchu luuhtsi.

Fariseers.

Atbildedams redaktors Ernst Blaſtes.